

5. Život kapucínov v ranom období podľa starých kroník rádu

Vybrané texty z:

Mario da Mercato Saraceno	(1565-1580)
Bernardino da Colpetrazzo	(1580-1592)
Mattia da Salö	(1584-1600)
Paolo da Foligno	(1615-1627)

Štyria kronikári spomínali v prvom storočí reformy o zápas a vývoj, radosti a utrpenie, život a pôsobenie nového františkánskeho bratstva. Ich podania rozprávali podľa novej doby zo srdca a do života. Táto úloha a ich rozšírenie im dodali význam oficiálnych kroník.

Ako prvý kronikár reformy sa chytá pera *Mario Fabiani da Mercato Saraceno* (asi 1512-1580). Narodil sa v pohorí za mestom Cesena, po teologických štúdiách u augustiniánov vstúpil okolo r.1539 do rádu kapucínov. Krátko po noviciáte v Camerine bol poverený zodpovednými úradmi: pôsobil ako novicmajster, gvardián, provinciálny vikár, štyri razy ako generálny definítor a bol aj generálnym vikárom rádu (1567-73). Vo svojich zreloch rokoch napísal tri správy o kapucínskej reforme: prvú r. 1565 pre Cosima I dei Mediciho, druhú r. 1578 pre kardinálskeho protektora Giulia Antonia Santoriho, tretiu napokon okolo r. 1580, aby navzdory prekrúteniam Benátčana Giuseppeho Zarlina vrhol na udalosti ohľadom založenia svetlo pravdy. Všetky tri správy zachytávajú prvotné obdobie reformy od r. 1525 až po Ochino–krízu r. 1542.

So začiatkami je najlepšie oboznámený druhý kronikár mladého rádu: *Bernardino Crolli da Colpetrazzo* (1514-1594). V r. 1531 prijal habit observantov a o tri roky neskôr, v januári 1534, prestúpil ku kapucínom. Okrem troch bratov sa osobne spoznal so všetkými v tomto období. Vo svojom dlhom rehoľnom živote sa viackrát stal gvardiánom a novicmajstrom, viedol umbrijskú provinciu a sprevádzal generálnych vikárov Francesca da Jesiho a Bernardina d’Asti na ich cestách. Jeho bohaté skúsenosti ako očitého svedka a závideniahodná pamäť mu ako historikovi uľahčili precízne opísanie udalostí. Zároveň sa početné epizódy idealisticky vykreslených bratov pokúšajú naďalej dať rádu „ducha a život“ raného obdobia.

Mattia Bellintani da Said (1535-1611) vystrieda r. 1587 ako učený kronikár strohého Bernardina Crolliho. Lektor teológie disponoval dobrými biblickými poznatkami a v celom Taliansku bol žiadaným kazateľom. Ako taký a ako generálny definítor rádu veľa cestoval. Vizitácie ho zaviedli aj do Francúzska, Švajčiarska a Česka. Jeho zápisky zachytávajú obdobie 1584 až 1600.

Spisy štvrtého kronikára kapucínov zostali až dodnes nezverejnené. *Paolo Vitelleschi da Foligno* (asi 1560-1638) bol poverený úlohou kronikára okolo r. 1615. So skupinou spolupracovníkov písal kroniku do r. 1627. Jeho práca zachytáva prvých 25 rokov

reformy a pripája biografie 18 bratov. Udalosti sú zapísané na základe správ od bratov, archívnych prameňov a prvých kroník.

Úryvky z týchto štyroch diel zachytávajú v nasledujúcej časti vznik reformy, aby tak jednotlivými vierohodnými obrazmi opísali štýl života prvých dvoch generácií: typické obydlia prvotného obdobia, prijímanie a vzdelanie nových bratov, chudobu a bratstvo, prácu a modlitbu, kazateľskú činnosť a charitatívne pôsobenie prvých kapucínov. Realisticky precízne spomienky na práve tak radikálny ako aj drsný život v čase vzniku sa spájajú s idealizovanými portrétmi, ktoré si vzal etablovaný rád ako testament.¹

¹ Texty z taliančiny preložil Niklaus Küster zo švajčiarskej provincie. Rozvláchný štýl jednotlivých kronikárov pritom odporúčal rozdeliť dlhé a zložené vety do kratších. Údaje o prameňoch na konci častí textu odkazujú na kritické vydania v Monumenta Historica Ordinis Fr. Minorum Capuccinorum, 1-7, Assisi 1937-1941, Rím 1946-1955.